

Avgifter avseende trygghets- larm i ordinärt boende

Trygghet ska inte kosta skjortan

Innehåll

Bakgrund.....	3
Ärendet	3
Översikt i Örebro län	4
Volymer	4
Ekonomisk bedömning	4
Konsekvenser i verksamheten	4
Förslag	4

Bakgrund

Bestämmelserna i 8 kap. 3-9 §§ socialtjänstlagen (2001:453), SoL, om avgifter för äldre och handikappomsorg reglerar kommuners möjligheter att ta ut avgifter. I enlighet med lagen har kommunen rätt att ta ut avgifter för sociala tjänster av servicekaraktär. I kapitlet räknas en rad insatser upp däribland hemtjänst. Avgifterna ska fastställas i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige. Avgiften får inte överstiga kommunens självkostnader.

Socialstyrelsen¹ genomförde en utredning 2014, Avgifter inom äldreomsorgen. Kartläggning och analys av kommunernas avgiftssystem. När de undersökte biståndet ”trygghetslarm i ordinärt boende” konstaterade de att

- Endast en procent av kommunerna tillhandahåller larmet helt avgiftsfritt. Resten av kommunerna tar ut en månadsavgift.
- Vissa tar ut ytterligare avgifter för installation och anslutning eller larmutryckningar.

I utredningen beskrivs att vanligast var att ta ut en månadsavgift och ha avgiftsfria utryckningar. Näst vanligast var att ta ut en månadsavgift samt en avgift för utryckningarna. Utryckningsavgiften ingår alltid i maxtaxan. Avgiften för utryckningar beräknas ofta efter hemtjänstens timavgift och avgiften den äldre får betala beror därmed på hur länge utryckningen varar.

Ärendet

Från 2024 kommer trygghetslarmen i Nora att bytas ut till trygghetslarm som är framtidssäkrade eg. de fungerar över 4/5G nätet när 2/3G nätet stänger ned. Det avtal som ligger till grund för trygghetslarmsbytet ger Nora kommun en lägre kostnad för trygghetslarmen samt för Trygghetscentralen. Denna skillnad i kostnad föreslås innebära reducerad avgift för den enskilde samt att installationsavgiften tas bort.

Utöver ovanstående förändring föreslås att införa hemtjänstavgift på larmutryckningen (insats vid larm) detta för att understryka att **trygghetslarmet är ett trygghetslarm** och inte ett kallelselarm. Om man som enskild har behov av insatser ska detta tillgodoses via hemtjänstbesök inte genom att nytta trygghetslarmet.

Vidare föreslås att införa en avgift som motsvarar självkostnadspriset för förlorad eller oaktsamt hanterad utrustning. Samtidigt som detta genomförs tas installationsavgiften bort.

Att genomföra ovanstående förändringar ligger i linje med Nora kommuns övergripande mål ”God kvalitet på välfärdens tjänster och service och nämndens ambition att stärka den enskildes egna resurser samt att arbeta förebyggande och främjande. Att kommunicera att trygghet inte ska kosta skjortan ökar möjligheterna för den enskilde att kunna bo kvar i sitt boende.

¹ [Avgifter inom äldreomsorgen \(socialstyrelsen.se\)](https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/utredningar/avgifter-inom-aldreomsorgen)

Översikt i Örebro län

	Larmet	Insats vid larm	Borttappad larm knapp	Borttappat larm	Installation
Örebro	254 kr	364 kr	740 kr	2 495 kr	-
Lindesberg	409 kr	-	-	-	544 kr
Hällefors	413 kr	-	-	-	-
Ljusnarsberg	373 kr		560 kr	-	-
Kumla	270 kr	-	-	-	275 kr
Askersund	360 kr	-	-	-	268 kr
Degerfors	398 kr	-	-	-	391 kr
Hallsberg	400 kr	-	-	-	
Laxå	400 kr	-	-	-	
Lekeberg	310 kr	-	-	-	
Karlskoga	396 kr	-	-	-	396 kr
Nora	409 kr	-	-	-	500 kr

Volymer

Per november 2023 har 126 enskilda enbart larm. Dvs de har inga andra hemtjänstinsatser än trygghetslarm. Totalt finns 308 trygghetslarm i ordinärt boende.

Ekonomisk bedömning

Kostnaden för Nora kommun avseende trygghetslarm och besvarande av trygghetscentral samt arbetsinsats från specialistundersköterska välfärdsteknik beräknas uppgå till **1 297 360 kr**. Huvuddelen av kostnaderna rör trygghetslarmen, ca 1 miljon.

Intäkterna kopplade till larm uppgår, utifrån 2024 års avgifter, till **1 705 528 kr**. I dessa intäkter ingår avgift för trygghetslarm samt installation. Således en differens om ca **400 000 kr**.

Reduceras intäkterna med slopad installationsavgift bedöms intäkterna uppgå till **1 680 528 kr** och differensen minskar till ca **375 000 kr**.

Sänks avgifter från **446 kronor** per månad till **344 kronor** per månad bedöms intäkten bli 1 296 192 kr. Då reduceras differensen mellan kostnader och intäkter ned till nästan 0 kronor.

Effekterna av eventuell fördröjning av inflytt till SÄBO genom att den enskilde kan fortsätta att vara trygg i sitt ordinarie boende är svåra att beräkna men

Konsekvenser i verksamheten

Det finns ingen anledning att tro att antalet larm skulle öka.

Förslag

Trygghet ska inte kosta skjortan. Det är utgångspunkten för detta förslag. Förslaget innehåller även konstaterandet att trygghetslarm är just ett trygghetslarm. Det är en tjänst som ska användas med syftet att den enskilda ska kunna känna sig trygg i sitt hem om något oförutsett inträffar. Används larmet som ersättning för hemtjänstbeslut och planerade besök från hemtjänsten så ska det

ses som vanlig hemtjänst och då ska den enskilde således betala för hemtjänstbesöken via hemtjänstavgiften. Vidare innebär förslaget att den enskilde ska vara aktsam med den trygghetsteknik den tillhandhålls av kommunen. Sammanfattat innebär det att förvaltningen föreslår att

- installationsavgiften om 500 kronor tas bort
- den månatliga avgiften för trygghetslarm reduceras från 446 kr per månad till 344 kronor.
- en avgift, för insats vid larm baserat på tidsåtgången för insatsen, 381 kr per timme införs
- avgifter som motsvarar självkostnadspris för borttappad eller förstörd larmutrustning införs

Fredrik Bergström
Förvaltningschef
Socialförvaltningen